

Neruda Jan

Písně kosmické

Neruda Jan
Písně kosmické

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=20833718

Содержание

I.	4
II.	5
III.	6
IV.	8
V.	9
VI.	11
VII.	12
VIII.	14
IX.	16
X.	17
XI.	18
Конец ознакомительного фрагмента.	19

Jan Neruda

PÍSNĚ KOSMICKÉ

*Vlnek jsem chtěl nabrat z hbitých proudů,
z oceánu v bouřné jeho době,
donesl jsem ale sobě domů
tichou vodu jenom ve nádobě.*

Leander

I.

Letní Ty noci zářivá,
jakž tebou srdce okřívá —
ve dne tak sladkobolno,
a teď tak volno, volno!
Z oblohy bílý měsíček,
starobný nebes tatíček,
stříbrné světla pýří
po celém světě šíří.
Dokola jeho dětičky,
drobounké, smavé hvězdičky
dukátkovými hlasy
zvoní na krásné časy.

II.

Když k vám vesel hledím, zlatá Vy Kuřátka,
slyším naše písně, česká zřím děvčátka.
Naše dívky slunce ranější bývají,
ve potoku chladném oči si mývají.
V noci krásné hvězdy do vody naprší —
běda hochu, na nějž oči Ty zasrší!

III.

Ach, jaké to blaho: poležet
zde na drnu poblíž boru
a s zlatými dát se hvězdami
do šeptného rozhovoru!
Ty třepotné, smavé hvězdičky
tak čiperně na mne hledí —
ach prosím vás, je to pravda vše,
co lidé prý o vás vědí?
Že maličké Vy prý hvězdičky
jste obrovská samá těla —
a od jedné k druhé prý sto let
a k některé věčnost celá?
Což nevidím, jak jste drobounky
a v jakém jste k sobě skladu? —
já – nahoře být – bych kamenem
vás přehodil celou řadu!
A že prý jste věčném ve reji
a přes steré skokem míle? —
Ej musilo by tu hluku být
a šumu za noční chvíle!
A zatím tak němě spřádáte
svou života tichou dumu —
když vesele prstem zaluskám,
je věru v tom více šumu!

IV.

Což třepotá se to tu hvězdiček,
jak včeliček ve vzlétlém roji! —

Proč asi ta jedna jediná
tam samotná povzdál stojí?

Tak dumavě chvílemi v dáli zří
a bled'oučké její jsou tváře,
je patrně hvězda mlad'oučká
dle dětinné v očku záře.

Jen někdy svůj doufavý vyšle hled
a stoudně zas do sebe mrká —
ba myslím, že také hvězdička
jak hrdlička láskou vrká!

V.

Snad jiní jinak uvidí —
já myslím nebe širé si jak naši zemi
a při hvězdách si myslím na lidi.
Vidím tam různotu skupení,
velkosti, tvarů a záře —
to musí různé osoby být,
kde jsou různé tváře!
Planetoidek tam havěť zřím
– uličnických to zmetků —,
jež hvězdám nám již stárnoucím
bab nadává a dědků;
hvězdičky na šňůře pupečně —
embrya – mléčné símě —
též nebe je zas v naději
a nosí sladké břímě;
panenky růžově planoucí,
mládence hledů zbrklých,
roj mužů světla klidného,
roj babic žlutě scvrklých.
Běhají spolu, a přece je
každý svých práv si bdělý,
jak lidi nás zde chladná zášť
je chladný éter dělí.
Životem různým se nebe skví

– dosti však tam též rovů
a svaté ticho v koutečkách,
jak sluší na hřbitovu.
Co světů Svět as pohrobí,
jež – jako naši velcí mrtví – zraku zmizí,
a přec svou váhou dále působí!

VI.

Věřte, že také hvězdičky
mnoho, ba mnoho bolí,
každá si s námi naříká
slzavé na oudolí.
Mají svou drsnou lopotu,
točí se, běží, svítí,
sto tisíc mil vám přeběhnou
pro kousek živobytí.
Do únavy se lopotí,
trýzní svá zlatá těla,
kosmický prach si stírají
ze vznešeného čela.

VII.

Po nebi hvězdic je rozseto
lesem jak zvonců vřesných,
dech času je měrně provádí
v jásavých kruzích plesných.
Vidíme plesu jenom cíp —
zkoumej a čítej sebelíp,
mistře v početním cviku,
nespočteš tanečníků!
Vesele se Zemí Měsíc jde,
Země zas v mocném kruhu
se okolo Slunce otáčí
v zářivém planet pruhu.
A i to velké Slunce zas
kolem většího vede nás —
a toto slunce jeho
kde jde? – a kolem čeho?
Mysli se nejvýš – a nad tebou
hvězd jako vřesných zvonců —,
a kdybys byl jako Slunce stár,
nedomyslíš se konců!
Klečím a hledím v nebe líc,
myšlénka letí světům vstříc —
vysoko – převysoko —
a slza vhrkla v oko.

VIII.

Poeto Světe, co jsi aeón prožil,
než hvězdu k hvězdě v zvučný verš jsi složil,
než každé slunce s planet květem různým
jsi v sloku sloučil uměním svým luzným,
než z chaosního myšlének svých víru
jsi slunce k sluncím uved v zpěvů míru —
než mladé Zemi řekl's: „Oživuj!“,
poprvé nechal mladé srdce tlouci,
odevřel oko lidské: „Obdivuj!“

Poeto Světe! Hymnus tvůj je věčný!
Tvá každá sloka má svůj život pučný,
a když jej výkvěte, dá mrtvol zvučný
v tvé ruce zpět co zárod nově vděčný.

Poeto Světe! Kam se hymnu křídla
přes hlubně tmy, přes všechna světél vřídla,
kam, kam se křídla hymnu rozkládají?!

Když mořem vanou, moře z dna se bouří,
když zemí vanou, země k nebi kouří,
když nebem vanou, světům dech se tají!

Poeto Světe, co tvůj hymnus kryje,
co vše v něm mře, co nesmrtelno žije!

Ba není krásy, by v něm nekvítala,
a není zoře, by v něm nesvítala,
a není jasu, by se jím nešířil,

a není květu, by se v něm nepýřil,
ne ptačích hrdel, by v něm nezapěla,
ne dětských smíchů, by v něm nezvonily, —
a není slz, by jím se neronily,
ne zoufalosti, by v něm nevzkypěla,
a není boje, by v něm neburácel,
ne mučedníka, by v něm nekrvácel, —
a není touhy, by jím nevanula,
a není lásky, by v něm neplanula,
a není srdcí se vším citem svojím,
by netloukla v tom velkém hymnu Tvojm!
Poeto Světe! Poetů jsi bohem,
a přec – jsi poetou jen všech poetů slohem.
A byť tvůj hymnus velký jako nebe,
co dáváš v něm? – vždy jen a jenom sebe!
A čtoucím nám byť nadšením až vzplály líce,
my cítíme: poeta cítil více!
Ty s tvůrčí rozkoší máš tvůrčí trýzeň spolu —
a kdo se z čtoucích ptá, co hymnus stál Tě bolu!

IX.

Stárnoucí lidstvo čte ve hvězdách
jak dědeček ve kronice,
vždyť čteme tam samou jen minulost,
co bylo, co není snad více.
Čtem o nesmírnosti prostory
a mysl nám trne, žasne,
že papršlek světla než sletí k nám,
snad hvězda již zhasla, snad hasne.
Čeho my ještě se dožili!
Ba na stará kolena divy:
nám minulé vidět lze přítomně
a mrtvy zřít jakoby živý!

X.

Paprsku z Alkyony mé,
světelný šípe, znáš-li,
čím si tvá paní líbezná
luznou svou líci krášlí?
„Ach snad už líc ta povadla,
snad už je po všem vděku,
vždyť já k Vám světla s poselstvím
letím již na šest věků!“
Poslíčku říše Mlékové,
po jakém po zákonu
kupí se světů milion
světelných do záhonů?
„Ach snad už zhasly světy Ty,
snad už je po všech veta,
od mého vzletu vrší se
v tisíce věků leta!“ —
Jako ta lidská myšlénka:
po věcích teprv hřímá,
po věcích lidstvem zachvěje —
myslitel dávno dřímá.

XI.

V pusté jsme nebeské končině,
Slunce i se planetami,
jinde je světů jen naseto,
my jsme tak světově sami!
My když i nožičky vyšvihnem
do šipkých světelných skoků,
letíme k nejbližší sousedce
přece jen trojici roků.
„Paničko Alfo Kentauři,
poptávce dovolte ňáké,
mamička Slunce se dává ptát,
máte-li dětičky také.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.